

Riigi raamatupidamise üldeeskiri
Raamatupidamiskannete näited ärihingule (käibemaksukohustuslane)

Kande päise lühendid:

D – Deebetkonto
K - Krediidkonto
TP – Tehingupartner
TT – tegevusala
A – Allikas
R – Rahavoo kood
S - Summa

Näide 1. Ostukulu

Arve Eesti Energialt elektrikulu eest summas 100 + käibemaks 20.

1) arve konteerimine tekkepõhiselt:

D	K	TP	TT	A	R	S	
551101		012401	09800			1 00	
103701						20	
	201000	012401				120	

2) arve ülekandmine

D	K	TP	TT	A	R	S	
201000		012401				1 20	
	100100	800401				1 20	

Näide 2. Põhivara soetus

Arve AS-lt Helmes arvutustehnika eest summas 10 000 + 2000 käibemaks.

1) arve konteerimine tekkepõhiselt:

D	K	TP	TT	A	R	S	
155500		800599	03600		01	10 000	
103701						2000	
	201010	800599				12 000	

2) arve ülekandmine

D	K	TP	TT	A	R	S	
201010		800599				12 000	
	100100	800402				12000	

Näide 3. Müügiarve

1) tulu konteerimine tekkepõhiselt:

D	K	TP	TT	A	R	S	
103000		800699				100 000	
	322130	800699				83 333.33	
	203001					16 666.67	

2) kassasse laekumine

D	K	TP	TT	A	R	S	
100000						110 000	
	103000	800699				110 000	

3) Inkasseerimine kassast

D	K	TP	TT	A	R	S	
100080						105 000	
	100000					105 000	

4) Laekumine panka

D	K	TP	TT	A	R	S	
100100		800401				105 000	
	100080					105 000	

Näide 4. Põhivara soetus koos lõivukuluga

Raamatupidamiskohustuslane ostab kinnistu maksumusega 20 000 (käibemaksu ei ole lisatud), tasub selle kinnistusse kandmise eest kohtule (registripidajale) riigilõivu 1 400 ja notaritasu 300.

Omandiõigus saadakse peale kõikide ülekannete toimumist. Kinnistu koosneb maast ja lagunenud rajatistest, millel ostja hinnangul puudub väärtus.

1) Kanded ülekannete tegemisel

D	K	TP	TT	A	R	S	
155920		800599	09400		01	20 000	
	100100	800401				20 000	
155920		800599	09400		01	300	
	100100	800401				300	
601070		008001	09400			1 400	Lõivu ei ole lubatud kapitaliseerida
	100100	800401				1 400	

2) Kanded kinnistu omandamisel (põhivara arvelevõtmine ettemaksust kasutusel oleva põhivara gruppi)

D	K	TP	TT	A	R	S	
155000					23	20 300	
	155920				23	20 300	

Näide 5. Tööjõukulude arvestus

Raamatupidamiskohustuslane arvestab palka, kandes selle üle järgmise kuu alguses. Kokku arvestati juhtidele põhipalka 2500 ja lisatasusid 500, tippspetsialistidele põhipalka 1500 ja lisatasusid 300, keskastme spetsialistidele põhipalka 1200 ja lisatasusid 200, tööliste põhipalka 800 ja lisatasusid 100.

1) Palgaarvestuse kanded sellel kuul, mille eest palka arvestati

D	K	TP	TT	A	R	S	
500210		800699	03200			3000	
500240		800699	03200			1800	
500250		800699	03200			1400	
500280		800699	03200			900	
	202000	800699				7100	

2) Maksuarvestuse kanded sellel kuul, mille eest palka arvestati

D	K	TP	TT	A	R	S	
506000		800699	03200			2343	
	202001	800699				2343	
506040		800699	03200			71	
	202003	800699				71	
202000		800699				142	
	202003	800699				142	
202000		800699				142	
	202004	800699				142	
202000		800699				1401.12	
	202002	800699				1401.12	

3) Kanded töötasude ülekandmise päeval (järgmisel kuul)

D	K	TP	TT	A	R	S	
202000		800699				5414.88	
	100100	800402				5414.88	
202001		800699				2343	
	203010	014001				2343	
202002		800699				1401.12	
	203020	014001				1401.12	
202003		800699				142	
	203030	014001				142	
202004		800699				142	
	203035	014001				142	

4) Kanded maksude ülekandmise päeval (ülejärgmisel kuul)

D	K	TP	TT	A	R	S	
103799		014001				4028.12	
	100100	800402				4028.12	

5) Kanded seadusejärgsel maksu tasumise kuupäeval (10. kuupäeval), kui Maksu- ja Tolliamet loeb maksunõuded tasutuks

D	K	TP	TT	A	R	S	

	103799	014001				4028.12	
203010		014001				2343	
203020		014001				1401.12	
203030		014001				142	
203035		014001				142	

Näide 6. Puhkusetasu arvestus

Arvestati puhkusetasu 500, kinni peetud töötuskindlustusmaks 10, kogumispension 10, tulumaks 70,56, väljamaks 409,44. Väljamakse tehti puhkusele eelneval kuul. Töötasude programmis toimub väljamaksmata puhkusetasude kohustuse arvestus ainult aasta lõpu seisuga.

1) Kanded puhkusetasu maksmise kuul

D	K	TP	TT	A	R	S	
103930		800699				500	
	202000	800699				500	
103931		800699				165	
	203010	014001				165	
103932		800699				5	
202000		800699				10	
	203030	014001				15	
202000		800699				10	
	203035	014001				10	
202000		800699				70.56	
	203020	014001				70.56	
202000		800699				409.44	
	100100	800401				409.44	

2) Kanded puhkuse kuul

D	K	TP	TT	A	R	S	
500240		800699	08600			500	
	103930	800699				500	
506000		800699	08600			165	
	103931	800699				165	
506040		800699	08600			5	
	103932	800699				5	
203010		014001				165	
203020		014001				70.56	
203030		014001				15	
203035		014001				10	
	100100	800401				260.56	

Näide 7. Puhkusetasude kohustuse korrigeerimine aasta lõpul

Puhkusetasude kohustus seisuga 31.12.2013 oli 2500, sealhulgas juhtidele 500, tippspetsialistidele 200, keskastme spetsialistidele 1500, tööliste 300. Lisandus sotsiaalmaksukohustus 825 ja töötuskindlustusmaksukohustus 25, kokku 3350. Kohustus kokku koos maksudega 3350 kajastus kontol 202010 TP 800699.

Seisuga 31.12.2014 oli puhkusetasude kohustus kokku 2800, sealhulgas juhtidele 400, tippspetsialistidele 200, keskastme spetsialistidele 1800, tööliste 400. Lisandus sotsiaalmaksukohustus 924 ja töötuskindlustusmaksukohustus 28, kokku 3752.

Puhkusetasude kohustuse korrigeerimise kanded seisuga 31.12.2014:

D	K	TP	TT	A	R	S	
500210		800699	09222			-100	
500250		800699	09222			300	
500280		800699	09222			100	
506000		800699	09222			99	
506040		800699	09222			3	
	202010	800699				402	

Näide 8. Tegevuskulude edasiandmine, kui edasiandja on käibemaksukohustuslane (ÜE § 32)

Raamatupidamiskohustuslane saab arve summas 400 + 80 käibemaks, kokku 480 mobiiltelefonikulude eest. Summa 200 + 40 = 240 kuulub edasiandmisele rentnikule, kelleks on avaliku sektori üksus.

1) ostuarve

D	K	TP	TT	A	R	S
550010		800599	04210			400
103701						80
	201000	800599				480

2) kulused edasisuunav müügiarve

D	K	TP	TT	A	R	S
	550010	013001	04210			200
	203001					40
103000		013001				240

Näide 9. Põhivara müük

Raamatupidamiskohustuslane müüs transpordivahendi müügihinnaga 40 000, käibemaks 8000, kokku 48000. Müük toimus oksjonil, mille eest kuulus oksjoni korraldajale tasumisele 1200 + käibemaks 240, kokku 1440. Transpordivahendi soetusmaksumus oli 250 000 ja jääkväärtus müügihetkel 50 000. Ostja oli Eestis registreeritud äriühing (800599).

1) Kanded müügi kajastamisel ostjale väljastatud arve alusel

D	K	TP	TT	A	R	S
103010		800599				48 000
	381145	800599				40 000
	203001					8000
381147		800599				50 000
	155405				02	250 000
155415					02	200 000

2) Kanded oksjonipidaja arve alusel

D	K	TP	TT	A	R	S
381146		800599				1 200
103701						240
	201000	800599				1440

Näide 10. Sotsiaalkindlustusameti poolt hüvitatavad täiendavad puhkusepäevad

Tasu täiendavate lapsepuhkuste eest kuulub hüvitamisele Sotsiaalkindlustusameti poolt vastavalt TLS-le, 2014.a on päevatasu määraks 16,97 eurot.

1) Raamatupidamiskohustuslane arvestab tasud, mis kuuluvad hüvitamisele

D	K	TP	TT	A	R	S
103560		016001				16.97
	202000	800699				16.97

3) Laekumine

D	K	TP	TT	A	R	S
100100		800401				16.97
	103560	016000				16.97

Näide 11. Lähetuste kulud

Töötaja viibis 2 päeva Eestis lähetuses ning esitas majutuskulude arve 80 + käibemaks 16, kokku 96.

Töötaja sai eelnevalt avansi 100.

1) Lähetuse avansi väljamaksmine töötajale

D	K	TP	TT	A	R	S
103920		800699				1 00
	100100	800401				1 00

2) Töötaja lähetuse aruande kajastamine

D	K	TP	TT	A	R	S
550301		800599	01110			80
103701						16
	103920	800699				96

3) Töötaja maksab avansi ülejäägi tagasi

D	K	TP	TT	A	R	S	
100100		800401				4	
	103920	800699				4	

Näide 12. Edasiantavad kommunaalkulud

Arve kütte eest AS-lt Esro 12 000 + käibemaks 2 400, kokku 14 400. Sellest moodustab arve saaja kulu 7 000 + käibemaks 1 400, kokku 8 400. Edasiandmisele kuulub Sotsiaalkindlustusametile 2000 + 400, kokku 2 400; Tartu Linnavalitsusele 1700 + 340, kokku 2 040; advokaadibüroole 800 + 160, kokku 960; MTÜ-le Talupidajate Liit 500 + 100, kokku 600.

Hoonet kajastatakse materiaalse põhivara all, mitte kinnisvarainvesteeringuna.

1) Ostuarve kajastamine tekkepõhises perioodis

D	K	TP	TT	A	R	S	
551100		800599	01110			12 000	
103701						2 400	
	201000	800599				14 400	

2) Arvete koostamine edasiantud kulude osas tekkepõhise perioodi kuupäevaga

D	K	TP	TT	A	R	S	
103000		016001				2 400	
	551100	016001	01110			2 000	
	203001					400	
103000		446101				2 040	
	551100	446101	01110			1 700	
	203001					340	
103000		800599				960	
	551100	800599	01110			800	
	203001					160	
103000		800399				600	
	551100	800399	01110			500	
	203001					100	

3) Tasub ostuarve

D	K	TP	TT	A	R	S	
201000		800599				14 400	
	100100	800402				14 400	

4) Laekumised edasiantud kulude arvete eest

D	K	TP	TT	A	R	S	
100100		800402				2 400	
	103000	016001				2 400	
100100		800402				2 040	
	103000	446101				2 040	
100100		800402				960	
	103000	800599				960	
100100		800402				600	
	103000	800399				600	

Näide 13. Lao arvestus

1) Ostud lattu

D	K	TP	TT	A	R	S	
108100		800599				56 000	
103701						11 200	
	201000	800599				67 200	

2) Laost tootmiskuludeks saatelehtede alusel

D	K	TP	TT	A	R	S	
552900		800599	02100			52 000	
	108100	800599				52 000	

Näide 14. Erisoodustuste kulud koos käibemaksuga

Üksus korraldab oma töötajatele ürituse ja tasub kulutused summas 5000 + käibemaks 1000, kokku 6000. Kulud tuleb täismahus kajastada erisoodustusena, käibemaksu ei saa arvata sisendkäibemaksuks.

D	K	TP	TT	A	R	S	
505099		800599	04900			6000	
	201000	800599				6000	
506030		800699	04900			1594.94	
	203040	014001				1594.94	
506010		800699	04900			1980	
	203010	014001				1980	

Näide 15. Laoarvestus erinevate tehingupartneritega

Laost materjalide väljakandmisel minnakse üle FIFO meetodile.

1) Üksus ostis kaupa AS-lt Eesti Vanglatööstus 10 tk, hinnaga 1500 + käibemaks 300, kokku 1800.

D	K	TP	TT	A	R	S	
108100		008401				1500	
103701						300	
	201000	008401				1800	

1) Sama kaupa osteti AS-lt Kaupleja, 5 tk hinnaga 100.-, kokku 600.-.

D	K	TP	TT	A	R	S	
108100		800599				500	
103701						100	
	201000	800599				600	

2) Laost anti kaupa välja 12 tk tegevuskuludeks.

D	K	TP	TT	A	R	S	
552900		008401	02100			1500	
	108100	008401				1500	
552900		800599	02100			200	
	108100	800599				200	

Näide 16. Tööõnnetuse vahe hüvitamine Haigekassale

Haigekassa maksis raamatupidamiskohustuslase töötajale 100 % hüvitist tööõnnetuse tõttu 5000.- ning esitas arve raamatupidamiskohustuslasele 20 % ehk 1000.- kompenseerimiseks.

Kanded hüvitise arvelevõtmisel

D	K	TP	TT	A	R	S	
608010		640201	03400			1 000	
	201000	640201				1 000	

Näide 17. Põhivara soetus kapitalirendi tingimustel

Raamatupidamiskohustuslane soetas jaanuaris kapitalirendi tingimustel seadme maksumusega 116 000 (ilma käibemaksuta). Intressimäär on 6 % aastas. Makseid tuleb teha 2 korda aastas, jaanuaris ja juulis. Kokku põhiosa maksed 116 000, intress 9 765, lepingutasu 3 000, käibemaks 23 177, kõik kokku 151 942.

Koheselt kuulub maksmisele 23 000 põhiosa, 3 000 lepingutasu ning sellele lisandub käibemaks kogu kauba maksumuselt ja lepingutasult 23 800, seega esimene makse (arve) on summas 47 420.

Samal aastal kuulub juulis maksmisele põhiosa 15 500, intress 2 790, käibemaks intressilt 558.-, kokku 18 792.20.

1) Kapitalirendi tingimustel soetatud vara ja kapitalirendikohustuse arvelevõtmine

D	K	TP	TT	A	R	S	
155400		800499	01112		01	116 000	
	208200	800499			05	38 500	(23000 + 15500)
	258200	800499			05	77 500	(116 000 – 38500)

2) Jaanuari arve kajastamine maksmise kuupäeval

D	K	TP	TT	A	R	S	
208200		800499			06	23 000	
650200		800499	01112			3 000	
103701						23 800	

	201000	800499				49 800	
201000		800499				49 800	
	100100	800401				49 800	

3) Intressi arvestus seisuga 31.03. $(116000-23000)*0,06/360*$ (kapitalirendi esimese makse päevast kuni 31.03., näiteks 88 päeva), nendel tingimustel oleks kogunenud intressikohustus seisuga 31.03. 1 364. Sarnaselt intressikohustusele võtame üles tulevase käibemaksukulu kohustuse, mis kuulub maksmisele juulis.

D	K	TP	TT	A	R	S	
650200		800499	01112			1 364	
	203200	800499				1 364	

1) Intressi arvestus seisuga 30.06. $(116000-23000)*0,06/360*(31.03.-30.6.= 91$ päeva), nendel tingimustel oleks intressikulu II kvartali eest 1410.50.

D	K	TP	TT	A	R	S	
650200		800499	01112			1 410.50	
	203200	800499				1 410.50	

2) Juulis tuleb maksta 2. arve. Arve konteeritakse maksepäeva kuupäevaga:

D	K	TP	TT	A	R	S	
208200		800499			06	15 500	
203200		800499				2 774.50	
650200		800499	01112			15.50	
103701						558	
	201000	800499				18 848	

3) Arve tasumine

D	K	TP	TT	A	R	S	
201000		800499				18 848	
	100100	800401				18 848	

4) Intressi arvestus seisuga 30.09. $(116000-23000-15500)*0,06/360*$ (viimasest maksest kuni 30.9., oletame, et 90 päeva), nendel tingimustel oleks intressikulu 1162.50. Järgmine makse peab toimuma jaanuaris: põhiosa 15500.-, intress 2325.-

D	K	TP	TT	A	R	S	
650200		800499	01112			1 162.50	
	203200	800499				1 162.50	

5) Intressi arvestus seisuga 31.12. $(116000-23000-15500)*0,06/360*92 = 1187.72$. Lisaks tuleb kajastada järgmise aasta jaanuari ja juuli maksed lühiajalise osana.

D	K	TP	TT	A	R	S	
650200		800499	01112			1 187.72	
	203200	800499				1 187.72	
	208100	800499			43	31 000	
258100		800499			43	31 000	

Jne.

Näide 18. Tööhõiveametilt saadud toetus madala konkurentsivõimega isiku töölevõtmiseks

Raamatupidamiskohustuslane saab Eesti Töötukassa (TP 641201) igas kuus 500.- toetust madala konkurentsivõimega isiku töölevõtmiseks.

D	K	TP	TT	A	R	S	
103560		641201				500	
	350000	641201	04530			500	